

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 20. avgusta 1939.

ŠTEV. 23.

POLITIKA

Nj. Vel. kralj Peter II., ki se mudi na oddihu v Sloveniji, se je pred dnevi povzpnel prvič na očaka naših gora, na ponosni Triglav.

Predsednik vlade Dragiša Cvetković je obiskal Trst, kjer si je ogledal socialne ustanove v mestu in okolici. Italijanski listi so posvetili njegovemu obisku veliko pozornost.

„Naša država se nahaja v srečnem položaju, da je danes popolnoma varna, da ji ne grozi nobena nevarnost, niti ta nevarnost ne, da bi bila zavlečena v tiste težke mednarodne zapletljaj, ki označuje naš današnji položaj v Evropi. Vzrok tega srečnega položaja je v prvi vrsti v tem, da je znala politika naših državnikov zagotoviti jugoslovanskim državljanom mir in prijateljstvo na vseh mejah in ustvariti vse pogoje, da se naša država ne zaplete v kakršnekoli pustolovščine. Če bi pa kdo kaj takšnega poskušal, je naša država storila vse ukrepe, da moremo v tem pogledu biti več kot mirni.“ (Beograjska „Samouprava“.)

„Jugoslovanska pošta“ pri naša o sporazumu sledečo vest: „Vesti, ki krožijo o sporazumu, da je namreč že podpisan, niso točne. Pač pa prizadevanja za sporazum teko dalje in in je nastal samo majhen odmor v delu strokovnjakov iz tehničnih razlogov. Delo na sporazumu se bo nadaljevalo in bo nastopil v tem oziru kmalu odločilen trenutek.“

O **gdanskem vprašanju** je govoril poljski maršal Smigly-Rydz, ki je poudaril, da je Poljska pripravljena na vsako borbo za najmanjšo svojih pravic. O tem je govoril tudi angleški zunanji minister, ki je naglasil pripravljenost Anglije in Francije, da priskočita Poljski na pomoč če bo treba. Vodja Gdanska Forster je pa rekel, in to v imenu Hitlerja in Nemčije, da bo Gdansk, naj pride kar hoče, v kratkem v naročju Nemčije.

Z **ozlrom na naraščajočo napetost** v Evropi so bili številni sestanki državnikov.

Madžarski zunanji minister je hitel v Nemčijo. Rumunski kralj je bil v Turčiji. Angleški

Jubilejna proslava SK Mure

Petnajst zares plodonosnih let ima za sabo naš reprezentant in pionir prekmurskega sporta S. K. Mura. Redka so društva in klubi v naši domovini, ki bi se ob razmeroma kratki dobi svojega obstoja, lahko ponašali s takšnimi vidnimi uspehi. Ponosni Stadion, številne zmage na vseh športnih popriščih dokumentirajo nesebično delovanje kluba in mu dajo ponosno zavest, da je v letih svojega obstoja v polni meri izvrševal svoje naloge sebi v zadoščanje, a našemu Prekmurju v ponos. Tega se tudi vsakdo zaveda zato je bila tudi jubilejna prireditev praznik naše Sobotice, ki je zajel najširše plasti njenega prebivalstva. Pokroviteljstvo nad prireditvami so imeli častni člani kluba g. industr. Benko, župan in ban. svetnik g. Hartner ter veletrgovec g. Ascher.

Vso priznanje, ki jo je bil klub deležen ob svojem jubileju, je prišlo do vidnega izraza, ko je pred glavno tekmo dolgoletni in agilni predsednik S. K. Mure g. Lipič poleg številnega občinstva pozdravil francoski generali so se sestali z ruskimi vojaškimi strokovnjaki. V Salzburgu sta se nenadoma sestala nemški in italijanski zunanji ministri. Ta sestanek je bil izrednega pomena.

Ogromne vojaške vaje se vrše v vseh tistih državah, ki so se priključili enemu ali drugemu taboru v Evropi. Tako ima Nemčija pod orožjem skoro 2 milijona ljudi. Nič manj nima Italija. Romunija je zbrala nad 900.000 vojakov, Turčija nad milijon, prav toliko tudi Poljska.

Iz **Južne Tirolske** (Italija) se je dosedaj izselilo okoli 7000 nemških kmetov.

Madžarska vlada je odklonila nemško zahtevo, da bi sklenila z Nemčijo vojaško pogodbo.

Nek slovaški minister je izjavil, da se bo Slovaška v primeru vojne borila na strani Nemčije.

V **Španiji** še vedno ni miru. Še vedno se vrše boji med republikanci in vladnimi četami v asturskem gorovju.

vil predvsem pokrovitelje kluba, sreskega načelnika g. Dr. Bratino, zastopnike društev i. t. d. Za tem je prečital številne pozdrave brozjavke in čestitke, ki so jih poslali naši najvišji športni forumi, klubi in posamezniki. V svojem nadaljnem govoru se je g. predsednik spomnil vseh, ki so na katerikoli način podpirali klub in s tem pripomogli k napredku in doseženih uspehov tekom petnajstih let plodonosnega delovanja.

Velikemu številu čestitk, ki jih je bil deležen S. K. Mura ob svojem jubileju se pridružujemo tudi mi z željo, da bi naša prva prekmurska sportna organizacija tudi v bodoče delovala s takšnim uspehom ko do sedaj in da bomo v bodoče še z večjim ponosom zrlji na njega uspehe, ki so ponesli ime našega Prekmurja širom domovine.

Tenis Prireditve

V dopoldanskih urah je bila teniska tekma med S. K. Čakovcem in S. K. Muro, ki je morala nastopiti brez svojega najboljšega igralca Nemeč Janeza, ki je trenutno pri vojaki. Dosedanje srečanje med obema moštvoma je po večini končalo z absolutno zmago rutiniranih Čakovčanov, ki imajo 2 teniski igrišči, veliko izbiro talentiranih igralcev iz katerih je izšel tudi naš evropski prvak Punčec. Pri sedanjem srečanju se je prvič posrečilo reorganizirani teniski sekciji S. K. Muri, da je nasprotnika prisilila do ogorčene borbe za točke. Srečanje se je končalo z zmago gostov 3:1. Ob malo večji sreči domačinov bi bil lahko rezultat obraten. Igre so bile sledeče:

Pevec (Č) : Kerčmar (M) 6.2, 4.6, 7.5. Junior Kerčmar je pokazal proti najboljšemu čakovskemu igralcu izredno dobro igro. Ob večji igralški rutini, bi kljub svojemu prvemu nastopu lahko premagal nasprotnika.
Kardoš (M) : Legenštein (Č) 6.0, 8.6.
Pevec Neuman (Č) : Kardoš-Nemeč L. 2.6, 6.4, 6.1.
Nemeč L. (M) : Neuman (Č) 0.6 4.6.

Plavalne tekme

Nastopili so člani plavalne sekcije Mure za naslov prekmurskega prvaka v posameznih disciplinah. Rezultati so bili:

100 m (sen)
Cvetko 1, 14, 2; Šerbec B. 1, 22;
Šerbec M. 1, 26, 1.

32. ZAGREBAČKI ZBOR

Splošni mednarodni vzorčni
velesejem

in
televizijska razstava
26. VIII. — 4. IX. 1939.

Na železnicah brezplačni povratek, na jadranskih parobrodih velja višji razred za ceno nižjega razreda, na avijonih 10% od 21. VII.—9. IX.

Junlorjl 100 m

Rusanov 1, 19; Lanjšček 1, 26; Hradil 1, 27; Šerbec Stanko

Junlorjl 33 m

Vatovec 0, 27; Hiti 0, 28; Heimer K. 0, 28, 5.

Junlorjl 33 m hrbtno

Rusanov in Šerbec M. 0, 28.

Junlorjl 33 m prsno

Šerbec St. 0, 28, 1; Hiti 0, 28, 5; Vatovec 0, 29.

Junlorjl 400 m prosto

Lanjšček 7, 15; Hradil je odstopil radi krča v nogah.

100 m prsno (jun. in sen)

Cvetko 1, 28, 1; Šerbec St. 1, 48, 5; Hiti 1, 50, 3.

Mešana štafeta 3X33 m

Rusanov-Cvetko-Mesarič 1, 13
Šerbec M.-Šerbec St.-Šerbec B. 1, 18

Mešana štafeta 3X100 m

I. Šerbec B.-Mesarič-Cvetko 4, 10, 4
II. Šerbec M.-Lanjšček-Rusanov 4, 193

Nogomet

V predtekmi je nastopila reprezentanca Prlekije, v kateri so bili igralci iz Ljutomera, Gor. Radgone in Ormoža proti rezervi S. K. Mura. Domačini so bili ves čas v premoči in so zasluženo zmagali s 5:2. Objektivno je sodil g. Hojer.

Sledila je tekma med Muro in Ljubljano. Slednji so s svojo igro na vsej črti razočarali ter so nam predvajali nogomet, ki smo ga navajeni videti pri drugorazrednih moštvi. Vsi njihovi napadi so se vpricho izredne forme domačega moštva že po prvih potezah raztrgali. Njihovo podcenjevanje nasprotnika je dobilo zasluženo lekcijsko in zadovoljni morajo biti, da se niso vračali še z večjo kopico golov. Upamo, da je bilo to za predstavnika slovenskega športa dovolj dobra šola. S. K. Mura pa si lahko zmago 0:3 zabeleži med svoje najlepše uspehe. S. s. Turk je sodil izredno dobro. Igra je bila ves čas športno na višku.

Automobilisti, biciklisti!! Mnogo kilometrov za malo denarja — na gumah **BATA.**

M. Sobota, dne 16. avgusta 1939.

Vsako leto ob tem času ko je žetev pšenice končana, se kmet s skrbjo vprašuje, kakšne bodo cene zrnja, ki je zahtevalo toliko njegovih skrbi in truda. Stari ljudje zmaguje z glavami in pravijo: „Nekoč pa ni bilo tako. Z lahkoto smo prodali kar smo poželi. Za cene se nismo ball.“ Res je! Poglejmo vzroke! Eden izmed glavnih je povečan pridelek pšenice, ki se je začel koncem devetnajstega veka, ko je kemik Justus Liebig začel dokazovati važnost umetnega gnojila. Temu so sledile uspešne borbe proti žitni rji in drugim škodljivcem pšenice. Leseni plug se je moral umakniti železnemu ta zopet traktorju. Na njivah so se pojavili razni stroji. Pšenica je prej uspevala le v zmernih podnebnih pasovih. Strah pred lakoto pa je prisilil ljudi, da so vzgojili odpornejše vrste, ki je uspevala tudi v severnejših krajih. Tako so veliki predeli zemlje (Kanada, Rusija) katere se je nekoč smatralo za nerodovitne, postale čez noč nove žitnice. Mesto, da bi s pomnožitvijo človeštva nastalo pomanjkanje pšenice, se je zgodilo baš obratno. Pridelek je bil vedno večji. K temu je še prišel današnji gospodarski ustroj, ki je na eni strani nakopičil nelzmerne količine žita, na drugi strani pa ustvaril armado kruha lačnih.

Ker je bila cena pšenici vse do 1929 leta še precej stalna, je nastopil velik razmah v proizvajanju pšenice. Leta 1922. je svetovna produkcija pšenice znašala okrog 10 447 000 vagonov a se je leta 1928. že povzpela na 13 milijonov 942 000 vagonov. V istem času je 1922. leta znašala poraba 10 388 000 vagonov t. j. 59 000 vagonov manj, a l. 1929. je znašala potrošnja samo 12 795 000 vagonov tako, da je ostalo 1.147.000 vagonov zrnja. Ta presežek je rasel iz leta v leto in leta 1930. je bilo že 2 975.000 vagonov žita preveč. Tu je vzrok, da so tako padle cene pšenici, kar je povzročilo siromaštvo v poljedeljskih državah. Kupna moč agrarnih držav je silno padla in te niso več mogle kupiti izdelke industrijskih držav. Rad tega se je pojavila kriza tudi v industrijskih državah. V teh so se zmanjšala naročila, to je bil zopet vzrok, da so tovarnarji skrčili delavske mezde, da so ponekod ustavili delo. Tako se je tudi, vpricho številnih brezposelnih, zmanjšala kupna moč, kar se je poznalo najbolj pri nakupovanju življenskih potrebščin, ki so jih morali uvažati iz agrarnih držav. K prejšnjem udarcu, ki so ga bile deležne poljedelske države, je sledil še drugi: Sosed, najboljši odjemalec našega žita, je pod silo novih razmer skrčil svoje potrebe. To je zopet vplivalo na ponoven padec cen žitu in drugih pojedelskih proizvodov. In tako se je lomil člen za členom na verigi krize, ki nas je povedel v ono mračno dobo našega gospodarstva, ki je še vsem v živem spominu.

(Nadaljevanje.)

Blagoslovitev temeljnega kamna nove evang. cerkve v Selu

Selanski verniki se z velikim navdušenjem in požrtvovalnostjo že več let pripravljajo, da bi se obnovilo versko stanje, kakršno je bilo pred 300 leti v tem kraju.

Vse priprave so v letošnjem letu dosegle končno fazo ter se je dne 27. VII. t. l. začelo s kopanjem temeljev za novo cerkev. K temu znamenitemu činu je pripomoglo vsestransko razumevanje merodajnih činiteljev ter znatni dobrovoljni darovi, ki so jih pridobili od vseh strani.

Ta znameniti dogodek name-rava fil. verska občina v Selu izvesti v obliki velike svečanosti, ki bi se izvršila s položitvijo in blagoslovitvijo temeljnega kamna za postavitev nove evang. cerkve na dan 20. avg. z začetkom ob 10. uri. Blagoslovitev bo izvršil vlč. g. senijor Kovatš iz M. Sobote s sodelovanjem duhovščine iz Križevca, Lendave in Moravca.

Po opravljenem cerkvenem obredu se bo vršila svečana seja fil. ver. občine z določenim programom.

Gospodarske vesti

Državno cesto iz Maribora do Frama bodo asfaltirali. Odstranili bodo vse večje krivine in nekatere strmine. Ta del ceste je dolg kakih 15 kilometrov in bo stal okroglo 12 milijonov din.

Naši izvozni kontingenti za Italijo se zvišajo na 400 milijonov lir. Žita oziroma pšenice bomo lahko izvozili za 90 milijonov lir. Od te vsote odpade 25 milijonov na koruzo. Kontingent za pšenico znaša okoli 1 milijona metrskih stotov. Živine pa bomo smeli izvažati za okroglo 85 milijonov lir. Cena še ni določena.

Mariborski teden je ogledalo skoro 100.000 ljudi.

Gospodarska pogajanja med Madžarsko in Jugoslavijo se bodo pričela prihodnji mesec. V prvi vrsti se bo govorilo o izvozu jugoslovanskega lesa in rude v Madžarsko in madžarskih industrijskih izdelkov v Jugoslavijo.

Zveza kmetijskih zbornic se je ustanovila v Beogradu. Predsednik je Milan Badžak, podpredsednik pa Slovenec Martin Steblovnik.

V Ptuj se je ustanovila nova tekstilna tovarna, ki bo zaposlovala do 150 delavcev.

Dohodki mariborske carinar-nice so znašali v preteklem mesecu 7,95 milijona din. Izvozne carine so dale le nekaj nad 72.000 din.

Država bo v celoti izdala za 1362 milijonov novih kovancev, medtem ko je bilo starih kovancev izdanih za 1212 milijonov. Izdaja kovancev po 50 din se zmanjša za 50 milijonov.

„Prizad“ je odkupil že 25.000 vagonov pšenice. Sedaj je v skrbah kam z novo pšenico radi pomanjkanja silosov in skladišč.

Zaradi odkupa letine se je precej povečal obtok naših bankovcev ter je znatno večji kakor lani ob istem času.

Na Slovaškem morajo vsi tujci prijaviti pri oblastvih svoje premoženje.

Amerika je prodala v sedmih mesecih skoraj za 7 milijard dinarjev orožja. Največ je kupila Francija (letala) njej sledi Anglija.

Velik obmejni promet zaznamujejo v mesecu juliju v Mariboru. V obeh smereh je potovalo čez mejo 43.976 oseb. Od teh je prišlo v našo državo 22.816, odšlo pa 15.791. Največ je bilo Nemcev, tem slede naši državljani, Čehi, Italijani, Švicarji, Madžari, Poljaki in Slovaki.

Jubilejna razstava slovenske obrti bo od 7. do 16. oktobra t. l. v prostorih ljubljanskega vele-sejma. V tem času bo tudi kongres slovenskega obrtništva.

Letošnja letina češpelj bo v Srbiji in Bosni dvakrat večja nego je znašala povprečno v zadnjih desetih letih. Češplje za kuhanje slivovke kupujejo po 25 do 30 par za kilogram.

V Vojdini hočejo ustanoviti tvornico za ribjo moko. To moko, ki se pridobiva z mletjem posušeni rib, smo doslej uvažali okrog 50 vagonov letno. V glavnem služi kot krma za svinje.

Prostovoljna gasilska četa v Selu

bo ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna za postavitev nove ev. cerkve dne 20. VIII. 1939. priredila veliko ljudsko plesno veselico na dvorišču g. Földvarija v Selu, v režiji gostilničarja in predsednika občine g. Varga Kolomana. Začetek veselice bo takoj po izvršenem cerkvenem opravilu, kjer bo prirejen tudi banket za odličnike, ki se bodo udeležili omenjene svečanosti.

Igra godba iz Strukovec. Vsi vabljeni!

Radio aparati

KOLESA
ŠIVALNI STROJI
POST. VLOŽKI
GRAMOF. PLOŠČE
LE OD

Nemec Janez M. Sobota

Strokovno polnenje
in popraviljanje vseh
vrst akumulatorjev po
najnižjih cenah.

HITRA POSTREŽBA

ORIGINAL **DKW** motorne kolesa
vsi modeli 1939 po tvorniških cenah
TUDI NA OBROKE.

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 17. VIII. ob 20 30 uri
v petek, dne 18. VIII. ob 20 30 uri
v soboto, dne 19. VIII. ob 20 30 uri

DIVNA ZGODBA

„NEVIHTA V MAJU“

HANS RICHTER

HANSI KNOTEK

VIKTOR STAAL

Po Ganghofer-jevi noveli „Spomladna nevihta“ Zgodba o borbi med dobrim in slabim ... visoka pesem o tovarištvu, ki ga niti ljubosumnost ne more zmotiti! ...

V nedeljo dne 20. VIII. 1939 ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„NEVIHTA V MAJU“

Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 20. VIII. ob 15 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 21. VIII. ob 20 30 uri
v torek, dne 22. VIII. ob 20 30 uri

VELEFILM

„PESEM SLAVE“

(MUSIC FOR MADAME)

Kralj tenorjev NINO MARTINI, član Metropolitan opere v New Yorku v svoji najboljši vlogi. - Življenje v filmskem mestu Hollywood!

Dodatek: Najnovejši „Alfa-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

FILMI

Nevihta v maju: Poldi, krmar na brodu „Karin“ se vrača domov v Bavarske Alpe. Pred leti je pobegnil z doma. Spozna se z malo Dorle. Med obema se vname ljubezen, kljub temu, da je Dorle zaročena s kovačem Dominijem, nekdanjim Poldijevim prijateljem. Med obema pride do spora. V prerakanju očitajo Poldiju, da se je odtujil domačemu kraju in da v njem ni več mesta za njega. Poldi hoče dokazati, da je še vedno sin planin. Sam se povzpne na najvišji vrh Bavarskih Alp. Na povratku ga v skalovju zajame poletna nevihta. Ne more več ne naprej, ne nazaj. Vsa vas se dvigne, da ga reši gotove smrti, samo Domini p. zna pot do njega in način rešitve. Slednjic zmagga nad sovraštvom staro prijateljstvo in v jasni življenski nevarnosti reši Domini Poldija iz objemov besnečih in smrtonosnih elementov.

Pesem slave: Mladi italijanski pevec Nino Maretti potuje s svojo harmoniko po Ameriki in si na ta način služi kruh. Dva lopova se mu pridružita in ga odpeljeta v Hollywood, kjer nastopi na banketu filmskega producenta Godwina. Vsi se čudijo njegovemu glasu, a med koncertom pa zmanjkajo dragoceni biseri hčerke gostitelja. Policija išče neznanega pevca. Nino ne poje več, ker se boji, da bi ga glas izdal. Spozna se s skladateljico Noro, ki hoče s svojo opereto pred javnost. Nino se žrtvuje in se javi policiji ter zahteva, da se njej izplača 25.000 dolarjev, ki so bili razpisani za pevca, ki ga išče policija. Slednjic pa se policiji le posreči, da najde prave tatove in Nino je ves srečen, da mu ni treba več skrivati svoje največje bogastvo — svoj glas.

2 dijakinji

iz boljše hiše se sprejmete na stanovanje. Hrana po dogovoru. Naslov se poizve v trgovini z železino NEMEC J. v M. Soboti

Izda se takoj
trgovski lokal
pripraven tudi za pisarno
v Šolski ulici števil. 1.
Več se poizve v knjigarni Hahn,
Murska Sobota.

Ustanovitev zasebne dvorazredne trgovske šole Združbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti o d o b r e n a.

Po intenzivnih predpripravah in prizadevanjih združbe trgovcev v M. Soboti, ter po osebnih intervencijah predsednika združenja g. Franja Čeha, ki je bil te dni v Beogradu pri ministrstvu trgovine in industrije in po uspešnih posredovanjih Zbornice za TOI v Ljubljani in drugih lokalnih činiteljih, je ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu z rešenjem pod VI Br. 28321 od 10. avgusta t. l. po zasišanju profesionalnega sveta, ustanovitev zasebne dvorazredne trgovske šole združbe trgovcev v Murski Soboti, o d o b r i l o in to na podlagi § 13 zakona o srednjih trgovskih šolah.

To bi bila sedaj druga zasebna dvorazredna trgovska šola s pravico javnosti v dravski banovini in če se ne motimo celo druga v državi. S tem je rešena velika naloga, ki si jo je zastavilo združenje trgovcev v M. Soboti za strokovno vzgojo mladine, ki se od do leta vedno bolj obrača na strokovne šole, kjer najde vso potrebno in popolno izobrazbo za praktične poklice.

Po organizacijskem statutu in učnem redu se omenjena šola v ničemer razen plačevanja šolnin ne razlikuje od državnih dvorazrednih trgovskih šol. Po § 17 organizacijskega statuta se sprejemajo v prvi razred zasebne dvorazredne trgovske šole učenci — učenke, ki so dovršili štiri razredne gimnazije z nižjim tečajnim izpitom ali štiri razredne meščanske šole z završnim izpitom.

Vpisovanje se vrši vsako leto dne 1., 2. in 3. septembra. Pouk se prične 10. septembra. (Kdaj bo letos pričel pouk se bo pravočasno javilo).

Po § organizacijskega statuta ima zasebna dvorazredna trgovska šola v Murski Soboti veljavo šestih razredov gimnazije in imajo absolventi te šole pravico za prestop v tretji razred trgovskih akademij. Dijaki uživajo ugodnosti djaškega roka pri odsluženju kadrovske službe v vojski.

Šolnina. Po § 8 statuta odloča o višini šolnine šolski odbor. Za enkrat znaša šolnina za prvi razred Din 2.250—, poleg tega vplača vsak učenec-ka vpisnino Din 100— za vsak razred.

Po učnem načrtu se bo poučevalo v prvem razredu: Trgovinstvo 3 ure na teden; knjigovodstvo 5 ur na teden; trgovsko dopisovanje 2 uri na teden; trgovsko računstvo 4 ure na teden; ekonomska geografija 2 uri na teden; splošna in trgovska zgodovina z nacionalno 2 uri na teden; blagovnanstvo 2 uri na teden; slovenščina 3 ure na teden; srbohrvaščina 3 ure na teden; nemščina 5 ur na teden; lepomis 2 uri na teden; stenografija 2 uri na teden. V drugem razredu se bo poleg naštetih predmetov poučevalo še o trgovskem in meničnem pravu in strojeplaju. To bi bili obvezni predmeti. Poleg teh se bo neobvezno poučevalo

radi priprave učencev oziroma učenk za prestop v tretji razred akademij še francoščina in po potrebi še iz drugih predmetov.

Združenje priporoča vsem zainteresentom, da se prijavijo za to šolo predno nastopi čas za redno vpisovanje, da na podlagi teh prijav uredi vse potrebne predpriprave za sprejem kandidatov v šolo.

Šolsko vodstvo bo tudi skrbelo, da bodo imeli zunanji kandidati primerne oskrbe pri zasebnikih v Murski Soboti s katerimi bo vodstvo sklenilo dogovor v okvirju šolskega disciplinarnega reda. Priporočamo privatnikom, ki menijo sprejeti učenke oziroma učenke trgovske šole v oskrbo, da pošljejo združbi trgovcev svoje ponudbe.

Podrobni razpisi za sprejem kandidatov bodo še pravočasno objavljeni.

Iz bolnišnice

— Fartek Terezija, žena gostilničarja iz G. Slaveč je padla s kolesa in si zlomila roko.

— Jaklin Štefana, pos. iz Polane je v vinogradu v Vel. Polani nabodel z vilami Hozjan Jožef, pos. iz Vel. Polane. Jaklin je dobil težje poškodbe.

— Štiblar Franc, pos. sin iz Bakovec se je kopal na Muri, kjer je med igranjem vtaknil roko v mlinsko kolo, ki mu je zmečkalo prste leve roke.

— V Policah sta O. in R. šla okrog 10 ure zvečer krast sadje k sosedu Breznik Antonu. Ko je Breznik zaslišal šum, je šel na dvorišče, kjer so ga prijazni tatje napadli in nabili s koli. Eden ga je tako močno udaril, da je Brezniku zlomil levo roko.

— Donša Štefan, pos. iz Ivanjec je gnal živino v hlev. Med vrati ga je krava tako pritislila k vratom, da mu je zmečkala prste na roki.

— Kustec Jožef, pos. sin iz Trnja je po nesreči padel s podstrešja ter si zlomil desno roko.

— 10-letno Boltžar Heleno, pos. hčer iz Šalamenec je krava vgriznila v roko.

— Rengeo August, kurjač pri mlatilnici v Puconcih je pomagal pri prepeljavi mlatilnega stroja, pri čemer ga je oje stisnilo k ograji in mu zmečkalo sredinec desne roke.

— Kocan Jožef, delavec pri mlatilnici v Hodošu je pri delu padel in si zlomil desno nogo.

— V Krogu pri Meolicu so se otroci igrali s slamoreznicco. Pri tem je mali Meolic Jožef vtaknil roko v stroj, ki mu je odrezal kos mesa z desne roke.

Vsi ponesrečenci se zdravijo v soboški bolnišnici.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Poroka.** V Mariboru sta sklenila zakonsko zvezo Miroslav Ravbar, profesor na gimnaziji kneza Koclja v Murski Soboti in Štefka Jazbec, učiteljica na Tišini. Bilo srečno!

— **Predstavniki „Prekmurskega tedna“, v Mariboru.** Vodstvo Prekmurskega tedna se je preteklo sredo odzvalo vabilu uprave „Mariborskega tedna“, da si ogleda njihovo prireditvev in s tem vrnejo svoječasni obisk, ki ga je napravila uprava M. T. v Murski Soboti ob priliki njene razstave. Pod vodstvom predsednika PT g. župana Hartnerja je z udobnim poštanim avtobusom šla 22 članska deputacija na pot, ki je bila deležna s strani MT največje pozornosti in gostoljubja. Upravni odbor MT jim je z predsednikom g. dr. Lipoldom in ravnateljem g. Loosom na čelu razkazal izredno bogata razstavišča, a h koncu pa so bili naši izletniki povabljeni k bogato obloženi mizi, v restavraciji g. Klešiča. Splošne pozornosti, ki so jo bili deležni naši izletniki, je zapustila pri slehernem najgloblji vtis.

PRIMARIJ

Dr. MIRKO HOUŠKA

se je vrnil z orožnih vaj in zopet redno ordinira.

— **O veličastni prireditvi** Prekmurskega Okrožja kmet. fantov in deklet 6. avg. bomo poročali v prihodnji številki.

— **Smrtna kosa.** Dne 2. t. m. je umrla v Körmenu na Madjarskem Saary Irena, roj. Szránszky soproga nekdanjega predsednika soboškega okrajnega sodišča. Pokojnica je bila pred svetovno vojno zelo agilna javna delavka ter je igrala v soboških humanitarnih društvih važno vlogo. N. v m. p.

**Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa**

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Soboti.

OSTALE VESTI

— **Zaroka.** Sabotin Viljem, mizar, in Zarka lluška, hči Zarka Franca, mlinarja iz Sela, sta se dne 12. avg. t. l. zaročila. Mlademu simpatičnemu paru častitamo in želimo obilo sreče!

— **Drzen napad.** V četrtek 10. t. m. so okrog 8. ure zvečer obstrelili lovski tatje v gozdu v Gančanih lovskega čuvaja Šteiner Štefana iz Beltinec. Imenovani je dobil šibre v roko, nogo in lice. Zateči se je moral na zdravljenje v soboško bolnišnico.

*Ine Frim roj. Pollak
Slav. Šamac*

*Ladislav Frim
Murska Sobota*

poročena

Zagreb, avgusta 1939.

Brez posebne obvestila.

— **Puconci.** V nedeljo 27. t. m. bo naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredilo tekmo koscev s povorko in kmetijskim zborovanjem ter nato ljudsko zabavo pri gost. Kološa. Ker je to prva tovrstna prireditvev v Puconcih, vlada zanjo že sedaj veliko zanimanje. Prebivalstvo od blizu in daleč bo prihitelo ta dan v Puconce, da si ogleda zanimivo tekmo ter da duška svojemu kmetijskemu prepričanju. Najboljši tekmovalci bodo dobili lepe nagrade. Zavedni kmetje, stopajte v kmetijski pokret!

— **Šulinci.** V nedeljo 20. avgusta bo pri nas prvič, kar je našla misel kmetijskega pokreta rodna tla na Goričkem, zanimiva tekma koscev. Ob tej priliki bomo tudi z govori in manifestacijo dokazali, da smo vsi v vrstah kmetijskega pokreta, ki mu bomo priborili zmago. Po zborovanju, tekmi in razdelitvi nagrad bo ljudska zabava. Pridite in dokažite kmetijsko slogo!

— **Fokovci.** Tuk. prostovoljna gasilska četa bo priredila dne 10. septembra t. l. veliko gasilsko tombolo z zelo lepimi in praktičnimi dobitki, na kar že sedaj opozarjamo, da si vsak pravočasno nabavi tombolske karte, ker je njihovo število zelo omejeno. Zelo žal vam bo, ako se te tombole ne boste udeležili.

— **Beltinci.** Pri zadnji veliki nevihti, kl je divjala pred dnevi, je sredi noči strela udarila v grad. Uničujoči plamen je švignil skozi streho v sobo, kjer k sreči nihče ne stanuje. Ker je v sobi mnogo dragocenih slik, se je ogenj kmalu razširil po prostoru. Čudno naključje je hotelo, da je strela načela žico pri električnem hišnem zvoncu, ki je vsled nastalega spoja nenadoma začel zvoniti. Kljub temu pa od domačih nihče ni slišal zvonjenja, ki je opozarjalo na nevarnost, temveč so razsajajoči ogenj v grajski sobi opazili šele slučajno mimoidoči. Ti so takoj zbudili stanovalce grada. Skupno z njimi se je posrečilo, da so po nekaj urah trajajočem gašenju odstranili veliko nevarnost, ki je grozila vsemu gradu. Povzročena škoda je z ozirom na umetniške slike velike vrednosti, ki so postale žrtev požara, zelo velika.

Za boljšo jesensho setev

Kakor gobe po nevihti v poletnem ščipu rasejo zadnja leta pri nas knjige, knjižice, razprave in članki o našem kmetu. Vsega so že prereševali in presejali in dognali, kako dela, stane, je in plje, otroke rodi in umira. Nič kaj pridnega niso dognali. Vsi potrjujejo le staro že tisočkrat prežvečeno resnico, da so razmere, v katerih mora živeti naš kmet, prav slabe. Če vprašate kmeta, zakaj se mu slabo godi, vam bo odgovoril, da je trda za denar in da mora svoje z muko pridelane pridelke prodajati po nizkih cenah, ki mu jih določa trgovina, svoje potrebščine pa mora plačevati po visokih, pogosto kar nezmožljivih cenah, ki jih istotako postavlja trgovina. Moti se pa tisti, ki sodi, da so slabe cene kmetijskih pridelkov vzrok kmečke siromaščine. Nikakor ne! Glavni vzrok je prenizek hektarski donos. Zemlja nam preskopo vrača trud, ki ga kmet vlaga vanjo. Vendar ne gre kriviti zemljo, temveč je kriv slabega donosa kmet sam.

Vzemimo dva soseda, ki sta posadila vsak po en oral krompirja na skupaj ležečih njivah. Enako sta mu postlala in ga vse leto enako obdelovala, na jesen pa se je pokazalo, da je pridelal Peter polovico več kakor Pavel in tudi iztržil dvakrat več. Peter je bil zadovoljen z ceno, saj mu je lepo poplačala njegovo delo, Pavel pa je zabavljajal čez cene, namesto da bi stopil k sosedu in ga pobaral, kako je napravil, da ima takšen pridelok. Peter bi mu povedal, da si je sam popravil svoj že izrojeni krompir, ki ni bil pred letom nič boljši od Pavlovega. Peter bi mu pojasnil, da more semenski krompir brez denarnih izdatkov vsak kmet sam popraviti, če v juliju ob setvi ajde vsadi še brazdo krompirja. Nedozoreli pridelok te pozne sadnje na jesen varno izgrebe in razgrne čez zimo na deske v topli kleti. Drugo leto mu da to seme obilen in zdrav pridelok semenskega krompirja za tretje leto.

Rusi so v Ukrajini na ta način povečali pridelok krompirja od 50 na 300 meterskih stotov na oralu. Ta način je že tudi pri nas preizkušen in bi mnogo pripomogel k večji donosnosti naših kmetij.

Kaj pa žito se ne da na kakšen način poceni popraviti, čujemo vpraševati pazljivega čitatelja. Seveda se da, in sicer tako, da izboljšamo seme s tako zvanim kitajskim načinom obdelovanja, ki so se ga že oprijele nekatere vasi. Če se ga pa na veliko noče lotiti večina naših opreznih kmetov, bi si vendar vsak lahko vsaj seme sam vzgojil na nastopen način: Ko seješ v ovsišče repino seme, posadi žito v vrste kakor turščico. Vrste naj bodo po 50 cm narazen, v vrstah samih pa posadi pod motiko po 30 cm navsaksebi po tri zrna žita. Ko zraste tretji list, izpuli na vsakem prostorčku do ene vae rastline in jih obsuj, da bodo rastlincam le ušesa gledala iz zemlje. Čez tri tedne bodo pribodli iz obsutih rastlin celi šopi

obrastnikov, ki jih tudi do ušes obsuj, ko poženejo tretji list. Tako napravi še enkrat ali dvakrat v jeseni, pa boš videl, koliko in kako lepega semena boš pridelal. To seme ti bo dalo dve do tri leta obilno žetev, potem pa bo opešalo, prav kakor upadejo tudi pridelki po drago plačanem selekcioniranem (izbranem) semenu. (Dajje)

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Zapisnik

XVII. redne glavne skupščine Zdrženja trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti z dne 29. aprila 1939.

Častni odbor:

Člani: Benko Josip sen., Murska Sobota, Vogler Viktor, Cankova, Koblencer Ludvik, Sv. Jurij, Žiško Janez, Salovci, Vogler Ivan, Petanjci.

Šolski odbor za strokovno nadaljevalno šolo:

Predsednik: Čeh Franc, Murska Sobota; podpredsednik: Kohn Samuel, Murska Sobota; blagajnik: Heimer Arnold, Murska Sobota; člani: Štivan Ernest, Murska Sobota, Brumen Joško, Murska Sobota, Benko Josip ml., Murska Sobota, Kūhar Franc, Murska Sobota.

Delegati za zvezne skupščine:

Delegati: Kūhar Franc, Murska Sobota, Cvetič Janez, Murska Sobota, Hackl Viljem, Lemerje, Hartner Ferdinand, Murska Sobota.

Odsek trgovcev za sadje:

Načelnik: Hackl Viljem, Lemerje, podnačelnik: Huber Franc, Kuzma, člani: Lūlik Ludvik, Strukovci.

Za izpopolnitev tega odseka sklene skupščina, da odsek pritegne še tri člane v ta odbor in sicer s kooptacijo.

Odsek trgovcev z jajci in perutnino:

Pri volitvah v ta odsek sta bili predlagani dve listi in sicer je gosp. Kisilak predlagal listo starega odbora z načelnikom g. Ratnik Emerikom in g. Bagari pa je predlagal listo z načelnikom g. Činčem na čelu. Pri glasovanju je bila izvoljena lista, katero je predlagal g. Bagari z 8 glasovi proti 3. Po tej listi so bili izvoljeni v ta odsek:

Načelnik: Činč Franc, Satahovci, podnačelnik: Sočič Viljem, Černelavci, člani: Kos Ivan, Petanjci, Antalič Jože, Veščica, Benko Koloman, Brezovci, Petkovič Janez, Bakovci.

Odsek trgovcev z žitno:

Načelnik: Benko Josip st. Murska Sobota; člani: Bagola Anton, Stari Beznovci, Hari Franc, Krašči, Geder Leopold Sotina, Varga Koloman, Prosenjakovci, Erniša Vincenc, Tešanovci.

Predložene liste so bile soglasno sprejete in predlagani funkcionarji izvoljeni. Nato je predsednik sporočil, da bo treba izvoliti še šolski odbor za dvorazredno trgovsko šolo. V ta odbor so bili izvoljeni:

Šolski odbor dvorazredne trgov. šole:

Člani: Čeh Franc, Murska Sobota, Brumen Joško, Murska Sobota, Hartner Ferdinand, Murska Sobota, Benko Josip ml., Murska Sobota, Kohn Samuel, Murska Sobota.

HALO! PAZITE IN ČITAJTE!

ROLES OD NAJCENEJŠIH DO
NAJBOLJŠIH VSEH ZNAMH
GARANCIJA
TUDI ZA NAJCENEJŠE KOLO.
CENE NAJNIŽJE.

NA MALE MESEČNE OBROKE

MOTORNA ROLES OD 60 ccm³
NAPREJ.
ZNAMKE:
**TRIUMPH, DKW., PUCH,
ZÜNDAPP, VICTORIA**
OD **2.000.** — DIN
NAPREJ NA 12 MESEČNO ODPL.

ZAMENJAMO VSAKO **KOLO** ALI **MOTORNO KOLO** NAJUGODNEJŠE

ŠIVALNI STROJI
DÜRKOPP, NEUMANN, VERITAS,
GRITZNER, KÖHLER

VSE
PRI

NEKOLIKO KOMADOV
ČEVLJARSKIH STROJEV
LINKSARM, ZYLINDER in FLACH

CENE OD **1.550.** — DIN
NAPREJ
MESEČNI OBROKI PO
100. — DIN.

**NAJVEČJI TEHNIČNI
TRGOVINI**
ŠTIVAN

GARANTIRANO NOVI
OD
2.000. — DIN
NAPREJ.

MURSKA SOBOTA, GLAVNI TRG 5.

Ta odbor se konstituira na prvi seji, na kateri si izvoli predsednika, podpredsednika in blagajnika.

Slučajnosti.

K besedi se je oglašil g. Trautman Aleksander, ki je izjavil, da prispeva v gradbeni fond „Trgovskega doma“ din 1000.—, kar je skupščina vzela z odobravanjem na znanje. Enako se je oglašil k besedi g. Singer Maks iz Šulincev z izjavo, da prispeva v gradbeni fond za „Trgovski dom“ din 1000.—, kar je skupščina sprejela z odobravanjem na znanje.

K besedi se je oglašil še tajnik zveze g. dr. Ivko Postišek, ki je zborovalcem v kratkem in preglednem elaboratu sporočil najvažnejše akcije zveze, pri čemer je poudarjal, da so bile te akcije objavljene v „Trgovskem listu“, predvsem pa je sporočil posebne pozdrave predsednika zveze g. Stane Vidmarja, ki želi tej skupščini veliko uspehov.

K besedi se je oglašil sreski podnačelnik g. Vertovšek Stanko, ki se je za pozdrave ob otvoritvi zborovanja najlepše zahvalil, nato pa je čestital zboru k lepim uspehom. Nato je omenil, da je oblast, katero zastopa, živo zainteresirana na tem, da vlada med združenjem in obrtno oblastjo harmonija, ki je za konsolidacijo gospodarskih in kulturnih prilik v Prekmurju zelo potrebna. Sresko načelstvo kot obrtna oblast se je vedno potrudilo, da je zahtevam in željam ter predlogom združenja šlo kolikor toliko na roko, enako želi tudi oblast kot taka, da združenje pomaga pri izravnavanju raznih nesoglasij med oblastvom in trgovstvom. Na koncu je izrazil nado, da bo še nadalje vladala ista sloga med nami kot doslej. Za izvajanja sreskega podnačelnika se je predsednik g. Čeh najlepše zahvalil. Enako se je tudi zahvalil za poročilo zveze nega tajnika g. dr. Ivo Postišeka.

Predsednik je zborovanje zaključil s ponovnim apelom na vse navzoče, naj krepko podprejo nabiralno akcijo za naš „Trgovski dom“ in da se udeležijo otvoritve „Trgovskega doma“, kakor tudi otvoritve „Prekmurskega tedna“ v čimvečjem številu.

Predsednik: Zapisnikar:
FRANC ČEH I. r. ALEKSANDER VEBLE I. r.

Overovatelj:
LUDVIK BAC I. r. KREFT ALOJZ I. r.

VABILO

na redni letni občni zbor „Prekmurske posojilnice v Murski Soboti“, kt bo v nedeljo dne 27. VIII. 1939 ob 9. uri v poslovnih prostorih posojilnice v Murski Soboti.

Dnevni red:

- 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
- 2.) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 3.) Sklepanje o rač. zaključku za leto 1939.
- 4.) Volitev načelstva in nadzorstva.
- 5.) Slučajnosti. Načelstvo.

Dijaka ali dijakinja

sprejme iz boljše hiše na hrano in stanovanje G. DITTRICH st., Murska Sobota.

MOTORNA ROLES

SVETOVNE ZNAMKE

TRIUMPH, VICTORIA, DÜRKOPP
od 98-125-200-250-350 ccm³

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini
RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

2 dijaka (inji)

sprejem na hrano in stanovanje pod strogo nadzorstvo. KOLOŠA JANEZ, Murska Sobota, Cvetna ulica 5.

SPORT

SLAVIJA : MURA

V nedeljo, dne 20. t. m. popoldne ob 4 uri gostuje v Murski Soboti odlična enajstorica mariborske Slavije, ki je ravno v zadnjem času dosegla zelo lepe uspehe in radi tega bo tudi pri prihodnjih prvenstvenih tekmah sodelovala v prvem razredu LNP. Ker je Mura tudi v dobri formi se obeta zanimiva in zelo napeta borba, na kar opozarjamo občinstvo.

Torej nedeljo popoldne vsi na sportni stadion SK Mure. Tekma se začne popoldne ob 4. uri.

Vsem šolskim upraviteljem!

Šolske potrebščine kakor tudi tiskovine razredne spise lahko dobite kakor prejšnja leta v knjigarni Hahn I. v M. Soboti.